

Oponentský posudek bakalářské práce

Václav Peloušek - ateliér Multimédia

název práce: Vřídlo

Instalaci Václava Pelouška vnímám na dvou úrovních.

První je autorovo zpracování vlastního tématu, kterým je vztah mezi vědomím a nevědomím. Jedná se o pokus převést něco tak nehmatatelného a přitom obecně známého do tvaru, při jehož percepci nutně závisí na silném vkladu ze strany diváka. Ten je postaven před objekt, k němuž musí nejprve vystoupat, aby potom nahlédl pod sebe a viděl to, co sám autor nazývá zjevením. Pokud je pod námi minulost a uvažujeme na úrovni individuální, pak se nám lehce může stát, že si dílo budeme vztahovat k vlastní žité zkušenosti, a potom zde dojde k nějakému osobnímu spojení. To však závisí na čitelnosti zobrazovaných textů. Ty ale můžeme vnímat také jako pouhý sled jednoduchých diagramů. Nutné je tedy absolvovat několik zírání. Vracet se a pokusit se nalézt. Jednotlivé sentence se generují na základě náhody, je tedy možné, že napojení našeho vědomí na kolektivní podvědomí studny zůstane zcela nepochopeno. Domnívám se, že lavírování v pojmech nevědomí, uvědomění si nebo kolektivní vědomí se může lehce stát velmi volnou hrou s termíny psychoanalýzy. To by však nevadilo, diplomantovo dílo není terapeutickou pomůckou.

Druhou úrovní, kterou jsem, při ještě ne zcela hotové instalaci, vnímal, je vlastní materiálové a technické zpracování. Černý kvádr s přistavenými dřevěnými schůdky můžeme chápat jako ledabyle sestavenou instalaci nemající daleko ke scénickému objektu, nebo také jako promyšlený záměr, kdy to důležité se nachází uvnitř a „obal“ není podstatný. Pokud by podstatný naopak byl (a vzhledem k autorovým slovům o monolitu z Kubrickova filmu 2001: Vesmírná odysea nelze tuto možnost úplně zamítnout) zarazí nás jakási nepečlivost při zpracování nebo spíš lépe ledabylost. Divák se zde pak setkává s výsledkem téměř kutilským. Což málokterý umělec slyší rád. Pokud se tedy záměrně nepohybuje v tomto „žánru“...

Co tedy s prací, kdy je na jedné straně silné psychologické až filozofické téma a na druhé straně téměř hobbystické zpracování? Na jedné straně jemnost lidského nitra, na straně druhé pila, hřebíky a kbelík s černou barvou? Jít na to kubrickovsky nebo po lynchovsku? Domnívám se, že by bylo špatné odsoudit dílo zatížené velkými myšlenkami jen proto, že jeho „obal“ nesplňuje vysoká estetická kritéria. Otázkou rovněž je, zda má ještě stále cenu zabývat se velkými myšlenkami... Řešením dilematu je však pro mě autorova odvaha. Osobně znám Václava Pelouška jen málo, ale mám pocit, že by to mohl být člověk umanutý. Ten, který si dlouho chodí s tématem v hlavě a hledá nejrůznější řešení, jak se s ním vypořádat. Chtělo by se říct z nevědomí do podvědomí a odtud rovnou do rukou. A když to nejde tak, musí to jít jinak. Obdivuhodné je především zkonstruování samotného zobrazovacího mechanismu, jehož výsledné řešení není kompromisem a je několikátým v pořadí. Předpokládám že tím nejlepším.

Zíral jsem do studny pár minut, Václav mi musel se čtením radit (i když mi několikrát zdůrazňoval, že to není důležité, což si teď už také myslím) a zapomněl jsem, že koukám do kusu dřevěného soklu. Nemyslím teď hloubku filozofického ponoru, ale vlastní zobrazovací mechanismus, který je přece jen inovativní a pro dané téma i funkční.

Práci Václava Pelouška navrhuji k obhajobě a hodnotím známkou velmi dobře (B).

V Praze 12. června 2011

Mgr. David Kořínek

Ateliér supermédií

Vysoká škola uměleckoprůmyslová